

FoU i Sörmland

kommuner & region i samverkan

Vi är en bro mellan teori och praktik

Sammanfattning av dragning
Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
SKRs Nationella funktionshindernätverket 22/10

Tillsyn

Föredragare var Lennart Wennberg,
Nationell samordnare
för funktionshinderfrågor, IVO

IVO:s myndighetsinstruktion & tillsynspolicy

Tillsynen ska

- utgå från egna riskanalyser
- genomsyras av ett brukarperspektiv
- stärka barnrättsperspektivet
- medborgarperspektivet är viktigt

IVO:s tillsynsuppdrag

- Tillsyn över socialtjänst
 - hälso- och sjukvård
- Frekvenstillsyn barn & ungdomsboenden
- Anmälningar – Lex Sarah
- Tillståndsprövning – Lämplighetsprövning
- Regeringsuppdrag m.m.
 - Egeninitierad tillsyn

Delaktighet inflytande och självbestämmande

Projekt 2019 tillsyn LSS 9 § 8

Kvalitetsområden utifrån barns och ungdomars uppfattning om kvalitet

Avstämt med bl.a. barn- och funktionshinderkonventionen

Verksamhetsenkät utifrån vad som är viktigt för barn och ungdomar

Bildstöd, samtalsmatta, observation

Aktiv involvering och delaktighet

Respekt och integritet

Relationer och bemötande

Hälsa och välbefinnande

Boendemiljö och fritid

Vad har IVO sett i tillsynen

- 1/3 av 360 lex Sarah-anmälningar 2019 rör olika former av övergrepp och kränkningar
- IVO ser ofta ett samband mellan bristande kompetens, övergrepp, tvångs- och begränsningsåtgärder
- Samma brister återkommer över tid

IVO-aktiviteter - delaktighet och inflytande

- Nationell tillsyn LSS 9 § 9-bostäder 2019
- Brister i AKK, tvångs- och begränsningsåtgärder, institutionslik miljö, individuellt stöd, kompetens
- I verksamheter utan påtalade brister var brukarna delaktiga och involverade
- Kommande tillsynsaktiviteter

Olika bilder av brukares verklighet 2020

Flicka 16 år LSS BoU-boende

- *Det är helt fantastiskt, det är roligt att bo här*
- *Personalen lyssnar på mig och hjälper mig med allt jag behöver*
- *Personalen bryr sig om mig*
- *Jag får vara med och bestämma*

Olika bilder av brukares verklighet 2020

Kvinna 50 år SoL-boende psykiatri

- *Det är som att bo i ett fängelse här*
- *Det händer ingenting – finns inget att göra*
- *Går nästan inga bussar – fast här på landet*
- *Ingen lyssnar – jag har bett om att få handla byxor i flera månader*

Återkommande kvalitetsfaktorer

- Fysisk miljö
- Målgrupp (inriktning)
- Antal boende
- Närvarande chef (Tidigt stävjar kulturer)
- Relevant gemensam kompetens
(all personal, alla led – Förhållningssätt & AKK)
- Systematiskt kvalitetsarbete
(värdegrund, rättigheter, tvångs & begränsningsåtgärder)

Tips

[Tvång och begränsningar -
Kunskapsguiden](#)

[Lärande exempel -
Kunskapsguiden](#)

Tips från nätverket

Arboga arbetat aktivt med begränsningsåtgärder

- Tydliga handlingsplaner på verksamhets- och individnivå
- Följs kontinuerligt/systematiskt följs upp.
- Viktigt att våga se och prata om begränsningsåtgärder

Diskussionsfrågor

- Vad tror ni är huvudsakliga orsakerna till att tvångs- och begränsningsåtgärder kan förekomma i vissa verksamheter?
- Vilka åtgärder, som verksamheterna kan påverka, ser ni som viktigast för att ”råda bot” på tvångsåtgärder och få en positiv utveckling i enlighet med lagstiftning och konventioner?